

Lag om patent- och marknadsdomstolar;

utfärdad den 10 mars 2016.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs följande.

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § Denna lag gäller handläggningen av mål och ärenden i Patent- och marknadsdomstolen och Patent- och marknadsöverdomstolen samt sådan handläggning i Högsta domstolen som följer av bestämmelser i denna lag.

2 § Patent- och marknadsdomstol är Stockholms tingsrätt.
Patent- och marknadsöverdomstol är Svea hovrätt.

3 § Patent- och marknadsdomstolens domar och beslut får överklagas till Patent- och marknadsöverdomstolen, om inte något annat är föreskrivet.

Patent- och marknadsöverdomstolens domar och beslut i brottmål får överklagas till Högsta domstolen, om inte något annat är föreskrivet.

Patent- och marknadsöverdomstolens domar och beslut i tvistemål och ärenden får inte överklagas. Patent- och marknadsöverdomstolen får dock, utom i de fall som avses i 4 kap. 13 § konkurrenslagen (2008:579), tillåta att ett avgörande överklagas till Högsta domstolen om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen.

4 § Patent- och marknadsdomstolen handlägger mål och ärenden enligt det som föreskrivs i

1. lagen (1949:345) om rätten till arbetstagares uppfinningar, patentlagen (1967:837), lagen (1971:1078) om försvarsuppfinningar, lagen (1978:152) om svensk domstols behörighet i vissa mål på patenträttens område m.m. och växtförädlarrättslagen (1997:306),

2. lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk, mönsterskyddslagen (1970:485), firmalagen (1974:156), lagen (1992:1685) om skydd för kretsmönster för halvledarprodukter och varumärkeslagen (2010:1877),

3. konkurrenslagen (2008:579), marknadsföringslagen (2008:486), lagen (1984:292) om avtalsvillkor mellan näringsidkare, lagen (1994:1512) om avtalsvillkor i konsumentförhållanden, lagen (2000:1175) om talerätt för vissa utländska konsumentmyndigheter och konsumentorganisationer, försäkrings-

¹ Prop. 2015/16:57, bet. 2015/16:JuU10, rskr. 2015/16:159.

avtalslagen (2005:104), lagen (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m., lagen (2006:484) om franchisegivares informationskyldighet, lagen (2010:510) om lufttransporter, lagen (2010:1350) om uppgiftsskyldighet i fråga om marknads- och konkurrensförhållanden, lagen (2014:836) om näringsförbud och lagen (2014:1344) med kompletterande bestämmelser till EU:s tåg-, fartygs- och busspassagerarförordningar, och

4. annan lag.

5 § I samband med ett tvistemål som avses i 4 § får Patent- och marknadsdomstolen pröva även ett annat tvistemål mellan samma eller olika parter, om domstolen anser att det är lämpligt med hänsyn till utredningen och övriga omständigheter. Domstolen får dock inte pröva en tvist som ska handläggas enligt lagen (1974:371) om rättegången i arbetstvister.

6 § Bestämmelserna i 19 kap. 3–12 §§ rättegångsbalken ska tillämpas även i förhållande till Patent- och marknadsdomstolen och Patent- och marknadsöverdomstolen, varvid Patent- och marknadsdomstolen ska jämföras med en sådan annan allmän underrätt som avses i 19 kap. 9 § första stycket rättegångsbalken. Vid åtal för brott enligt de lagar som avses i 4 § 1 ska dock inte 19 kap. 3, 6 och 7 §§ rättegångsbalken tillämpas.

7 § Patent- och marknadsöverdomstolen prövar ansökningar om resning, klagan över domvilla och återställande av försutten tid när det gäller en dom eller ett beslut av Patent- och marknadsdomstolen eller ett avgörande av en förvaltningsmyndighet, om avgörandet skulle ha överklagats till Patent- och marknadsdomstolen. Vid handläggningen tillämpas rättegångsbalken om ansökan avser ett avgörande i ett mål och annars lagen (1996:242) om domstolsärenden.

2 kap. Ledamöter

1 § I Patent- och marknadsdomstolen och Patent- och marknadsöverdomstolen ska det finnas lagfarna domare och patentråd.

I domstolarna dömer också tekniska och ekonomiska experter och nämndemän. Patentråd och tekniska experter benämns i denna lag tekniska ledamöter.

Rättens ordförande ska alltid vara en lagfaren domare.

2 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer utser vilka av de lagfarna domarna i Stockholms tingsrätt och Svea hovrätt som ska tjänstgöra i Patent- och marknadsdomstolen eller Patent- och marknadsöverdomstolen.

3 § I lagen (2010:1390) om utnämning av ordinarie domare finns bestämmelser om utnämning av patentråd.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer anställer vikarier för patentråd samt förordnar tekniska och ekonomiska experter i Patent- och marknadsdomstolen och Patent- och marknadsöverdomstolen.

Tekniska och ekonomiska experter förordnas för viss tid. Om det medan teknisk eller ekonomisk expert deltar i behandlingen av ett mål eller ärende inträffar en omständighet som medför att förordnandet upphör att gälla, ska

förordnandet ändå gälla i det pågående målet eller ärendet. Den som ska tjänstgöra som teknisk eller ekonomisk expert ska vara svensk medborgare och får inte vara underårig, i konkurstillstånd eller ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldralken.

4 § En teknisk ledamot ska ha teknisk eller annan relevant utbildning och erfarenhet av sådana sakfrågor som handläggs i patent- och marknadsdomstolarna.

En ekonomisk expert ska ha ekonomisk eller annan relevant utbildning och erfarenhet av sådana sakfrågor som handläggs i patent- och marknadsdomstolarna.

5 § De nämndemän som ska medverka i Patent- och marknadsdomstolens avgöranden ska vara nämndemän i Stockholms tingsrätt.

De nämndemän som ska medverka i Patent- och marknadsöverdomstolens avgöranden ska vara nämndemän i Svea hovrätt.

3 kap. Förfarandet

Handläggning av mål

1 § Vid handläggning av mål tillämpas rättegångsbalkens bestämmelser om tvistemål eller brottmål, om inte något annat föreskrivs i denna eller någon annan lag.

Handläggning av ärenden

2 § Vid handläggning av ärenden som inleds i Patent- och marknadsdomstolen genom överklagande av en förvaltningsmyndighets beslut tillämpas lagen (1996:242) om domstolsärenden, om inte något annat föreskrivs i denna eller någon annan lag.

Det är särskilt reglerat att lagen om domstolsärenden i vissa fall är tillämplig även vid handläggning av ärenden som inleds i Patent- och marknadsdomstolen genom ansökan.

3 § Patent- och registreringsverket ska inte vara part i domstolen i ärenden om invändning mot ett meddelat patent enligt patentlagen (1967:837) eller mot en registrering enligt mönsterskyddslagen (1970:485) eller varumärkeslagen (2010:1877). Statens jordbruksverk ska inte vara part i domstolen i ärenden om invändning mot en registrering enligt växtförädlarrättslagen (1997:306).

4 § I ärenden om invändning mot ett meddelat patent enligt patentlagen (1967:837) eller mot en registrering enligt mönsterskyddslagen (1970:485), växtförädlarrättslagen (1997:306) eller varumärkeslagen (2010:1877) ska vardera parten svara för sina rättegångskostnader om det inte finns särskilda skäl.

Handläggning av mål om utdömmande av vite

5 § Mål om utdömmande av vite ska handläggas enligt reglerna i rättegångsbalken om åtal för brott för vilket svårare straff än böter inte är föreskrivet.

Förening av mål och ärenden

6 § Även i andra fall än de som regleras i rättegångsbalken får mål eller ärenden som avses i 1 kap. 4 § handläggas gemensamt med andra mål eller ärenden som avses i 1 kap. 4 § i en rättegång, om domstolen anser att det är lämpligt med hänsyn till utredningen och övriga omständigheter. Mål eller ärenden där det finns behov av teknisk sakkunskap får dock inte handläggas i samma rättegång som mål eller ärenden där det finns behov av ekonomisk sakkunskap.

Mål och ärenden som handläggs gemensamt får särskiljas när det finns skäl för det.

7 § Ett tvistemål som avses i 1 kap. 4 § och ett tvistemål som avses i 5 § samma kapitel ska handläggas gemensamt i en rättegång.

Omröstning

8 § Om både lagfarna domare och tekniska ledamöter eller ekonomiska experter ingår i rätten, ska vid omröstning först de lagfarna domarna säga sin mening och därefter de tekniska ledamöterna eller ekonomiska experterna. Om målet eller ärendet har beretts av en viss ledamot säger han eller hon sin mening först.

Nya omständigheter och ny bevisning

9 § Bestämmelserna i 42 kap. 15 och 15 a §§ och 50 kap. 25 § tredje stycket rättegångsbalken ska tillämpas även i tvistemål där förlikning om saken inte är tillåten och i ärenden.

Förhör med en part under sanningsförsäkran

10 § I ett ärende får det hållas förhör med en part under sanningsförsäkran enligt 37 kap. rättegångsbalken.

4 kap. Sammansättningen i Patent- och marknadsdomstolen**Mål**

1 § Vid huvudförhandling i mål som avses i 1 kap. 4 § 1 ska Patent- och marknadsdomstolen bestå av fyra ledamöter, av vilka två ska vara lagfarna domare och två tekniska ledamöter. Om det finns skäl för det får antalet lagfarna domare utökas med en. Detsamma gäller i fråga om antalet tekniska ledamöter. Om det inte finns behov av teknisk sakkunskap får rätten i stället bestå av tre lagfarna domare.

I de fall som avses i 1 kap. 3 a § andra och tredje styckena rättegångsbalken ska rätten bestå av en lagfaren domare eller en lagfaren domare och en teknisk ledamot.

2 § I mål som avses i 1 kap. 4 § 1 ska Patent- och marknadsdomstolen vid avgörande av ett mål utan huvudförhandling och vid annan handläggning som inte sker vid huvudförhandling bestå av en lagfaren domare eller en lagfaren domare och en teknisk ledamot. Om det finns särskilda skäl för det med hänsyn till målet eller frågan, får dock rätten ha den sammansättning som anges i 1 § första stycket vid avgörande av ett mål utan huvudförhandling och vid prövning av frågor som hör till rättegången.

3 § I mål som avses i 1 kap. 4 § 1 ska Patent- och marknadsdomstolen, i de fall som avses i 1 kap. 3 d § första stycket rättegångsbalken, bestå av en lagfaren domare eller en lagfaren domare och en teknisk ledamot.

4 § Vid huvudförhandling i mål som avses i 1 kap. 4 § 3 ska Patent- och marknadsdomstolen bestå av fyra ledamöter, av vilka två ska vara lagfarna domare och två ekonomiska experter. Om det finns skäl för det får antalet lagfarna domare utökas med en. Detsamma gäller i fråga om antalet ekonomiska experter. Om det inte finns behov av ekonomisk sakkunskap får rätten i stället bestå av tre lagfarna domare.

I de fall som avses i 1 kap. 3 a § andra och tredje styckena rättegångsbalken ska rätten bestå av en lagfaren domare eller en lagfaren domare och en ekonomisk expert.

5 § I mål som avses i 1 kap. 4 § 3 ska Patent- och marknadsdomstolen vid avgörande av ett mål utan huvudförhandling och vid annan handläggning som inte sker vid huvudförhandling bestå av en lagfaren domare eller en lagfaren domare och en ekonomisk expert. Om det finns särskilda skäl för det med hänsyn till målet eller frågan, får dock rätten ha den sammansättning som anges i 4 § första stycket vid avgörande av ett mål utan huvudförhandling och vid prövning av frågor som hör till rättegången.

6 § I mål som avses i 1 kap. 4 § 3 ska Patent- och marknadsdomstolen, i de fall som avses i 1 kap. 3 d § första stycket rättegångsbalken, bestå av en lagfaren domare eller en lagfaren domare och en ekonomisk expert.

Ärenden

7 § Vid avgörande i sak av ärenden som avses i 1 kap. 4 § 1 ska Patent- och marknadsdomstolen bestå av tre ledamöter, av vilka minst en ska vara lagfaren domare och, om det finns behov av teknisk sakkunskap, en eller två ska vara tekniska ledamöter. Om det finns särskilda skäl för det med hänsyn till ärendet får rätten bestå av fyra ledamöter, av vilka två ska vara lagfarna domare och två ska vara tekniska ledamöter.

Om det är tillräckligt med hänsyn till ärendet, får Patent- och marknadsdomstolen i stället bestå av en lagfaren domare eller en lagfaren domare och en teknisk ledamot.

Vid annan handläggning av ett ärende som avses i första stycket ska Patent- och marknadsdomstolen bestå av en lagfaren domare eller en lagfaren domare och en teknisk ledamot.

8 § Vid avgörande i sak av ärenden som avses i 1 kap. 4 § 3 ska Patent- och marknadsdomstolen bestå av tre ledamöter, av vilka minst en ska vara lagfa-

ren domare och, om det finns behov av ekonomisk sakkunskap, en eller två ska vara ekonomiska experter. Om det finns särskilda skäl för det med hänsyn till ärendet får rätten bestå av fyra ledamöter, av vilka två ska vara lagfarna domare och två ska vara ekonomiska experter.

Om det är tillräckligt med hänsyn till ärendet, får Patent- och marknadsdomstolen i stället bestå av en lagfaren domare eller en lagfaren domare och en ekonomisk expert.

Vid annan handläggning av ett ärende som avses i första stycket ska Patent- och marknadsdomstolen bestå av en lagfaren domare eller en lagfaren domare och en ekonomisk expert.

Beredningsåtgärder

9 § I fråga om beredningsåtgärder i sådana mål och ärenden som avses i 1 kap. 4 § 1 och 3 tillämpas 1 kap. 3 e § rättegångsbalken.

Teknisk eller ekonomisk sakkunskap

10 § Om det ska ingå andra än lagfarna domare i rätten, bestämmer rättens ordförande vilken eller vilka tekniska ledamöter eller ekonomiska experter som ska ingå med hänsyn till vilken sakkunskap som behövs och övriga förhållanden i målet eller ärendet.

Förhinder för en ledamot

11 § Om Patent- och marknadsdomstolen i ett ärende som avses i 1 kap. 4 § eller i ett mål som avses i samma paragraf 1 eller 3 består av fler än två ledamöter och en av ledamöterna får förhinder sedan huvudförhandling eller motsvarande handläggning har påbörjats, är rätten ändå domför om en av de kvarvarande ledamöterna är lagfaren domare.

5 kap. Sammansättningen i Patent- och marknadsöverdomstolen

Mål

1 § Vid avgörande av mål som avses i 1 kap. 4 § 1 ska Patent- och marknadsöverdomstolen bestå av minst tre lagfarna domare. Om tre lagfarna domare har deltagit i Patent- och marknadsdomstolens avgörande ska dock minst fyra lagfarna domare delta i Patent- och marknadsöverdomstolens avgörande. Om en eller flera tekniska ledamöter har deltagit i Patent- och marknadsdomstolens avgörande ska minst samma antal tekniska ledamöter delta i Patent- och marknadsöverdomstolens avgörande. Patent- och marknadsöverdomstolen är dock domför utan tekniska ledamöter om medverkan av sådana ledamöter inte behövs. Fler än fem lagfarna domare och tre tekniska ledamöter får inte delta i rättens avgörande.

Vid beslut om avskrivning av ett mål som avses i första stycket efter återkallelse eller efter det att ett överklagande förfallit vid ett sammanträde som avses i 50 kap. 10 § eller 51 kap. 10 § rättegångsbalken får rätten bestå av en lagfaren domare. Detsamma gäller vid beslut om undanröjande av Patent- och marknadsdomstolens avgörande sedan käromålet återkallats.

2 § Vid annan handläggning än avgörande av mål som avses i 1 kap. 4 § 1 och vid behandling av frågor om prövningstillstånd i sådana mål ska Patent- och marknadsöverdomstolen bestå av tre lagfarna domare. En teknisk ledamot får ingå i rätten i stället för en lagfaren domare. Ett prövningstillstånd som inte är begränsat enligt 49 kap. 14 a § första stycket rättegångsbalken får meddelas av en lagfaren domare, om frågan är enkel.

3 § Vid avgörande av mål som avses i 1 kap. 4 § 3 ska Patent- och marknadsöverdomstolen bestå av minst tre lagfarna domare. Om tre lagfarna domare har deltagit i Patent- och marknadsdomstolens avgörande ska dock minst fyra lagfarna domare delta i Patent- och marknadsöverdomstolens avgörande. Om en eller flera ekonomiska experter har deltagit i Patent- och marknadsdomstolens avgörande ska minst samma antal ekonomiska experter delta i Patent- och marknadsöverdomstolens avgörande. Patent- och marknadsöverdomstolen är dock domför utan ekonomiska experter om medverkan av sådana experter inte behövs. Fler än fem lagfarna domare och tre ekonomiska experter får inte delta i rättens avgörande.

Vid beslut om avskrivning av ett mål som avses i första stycket efter återkallelse eller efter det att ett överklagande förfallit vid ett sammanträde som avses i 50 kap. 10 § eller 51 kap. 10 § rättegångsbalken får rätten bestå av en lagfaren domare. Detsamma gäller vid beslut om undanröjande av Patent- och marknadsdomstolens avgörande sedan käromålet återkallats.

4 § Vid annan handläggning än avgörande av mål som avses i 1 kap. 4 § 3 och vid behandling av frågor om prövningstillstånd i sådana mål ska Patent- och marknadsöverdomstolen bestå av tre lagfarna domare. En ekonomisk expert får ingå i rätten i stället för en lagfaren domare. Ett prövningstillstånd som inte är begränsat enligt 49 kap. 14 a § första stycket rättegångsbalken får meddelas av en lagfaren domare, om frågan är enkel.

Ärenden

5 § Vid avgörande av ärenden som avses i 1 kap. 4 § 1 ska Patent- och marknadsöverdomstolen bestå av fyra ledamöter. Om Patent- och marknadsdomstolen har bestått av fyra ledamöter ska Patent- och marknadsöverdomstolen i stället bestå av fem ledamöter. Antalet tekniska ledamöter som deltar i Patent- och marknadsöverdomstolens avgörande ska vara detsamma som antalet tekniska ledamöter som har deltagit i Patent- och marknadsdomstolens avgörande. Antalet lagfarna domare som deltar i Patent- och marknadsöverdomstolens avgörande ska vara fler än antalet lagfarna domare som har deltagit i Patent- och marknadsdomstolens avgörande.

Om det i Patent- och marknadsöverdomstolen inte finns behov av medverkan av tekniska ledamöter, trots att en eller flera sådana ledamöter har deltagit i Patent- och marknadsdomstolen, ska rätten i stället för det som anges i första stycket bestå av tre lagfarna domare. Detsamma gäller om Patent- och marknadsdomstolen har bestått av en lagfaren domare.

Vid beslut om avskrivning av ett ärende som avses i första stycket efter återkallelse och vid undanröjande av Patent- och marknadsdomstolens avgörande sedan ansökan återkallats får rätten bestå av en lagfaren domare.

6 § Vid annan handläggning än avgörande av ärenden som avses i 1 kap. 4 § 1 och vid behandling av frågor om prövningstillstånd i sådana ärenden ska Patent- och marknadsöverdomstolen bestå av tre lagfarna domare. En teknisk ledamot får ingå i rätten i stället för en lagfaren domare. Ett prövningstillstånd som inte är begränsat enligt 49 kap. 14 a § första stycket rättegångsbalken får meddelas av en lagfaren domare, om frågan är enkel.

7 § Vid avgörande av ärenden som avses i 1 kap. 4 § 3 ska Patent- och marknadsöverdomstolen bestå av fyra ledamöter. Om Patent- och marknadsöverdomstolen har bestått av fyra ledamöter ska Patent- och marknadsöverdomstolen i stället bestå av fem ledamöter. Antalet ekonomiska experter som deltar i Patent- och marknadsöverdomstolens avgörande ska vara detsamma som antalet ekonomiska experter som har deltagit i Patent- och marknadsöverdomstolens avgörande. Antalet lagfarna domare som deltar i Patent- och marknadsöverdomstolens avgörande ska vara fler än antalet lagfarna domare som har deltagit i Patent- och marknadsöverdomstolens avgörande.

Om det i Patent- och marknadsöverdomstolen inte finns behov av medverkan av ekonomiska experter, trots att en eller flera sådana experter har deltagit i Patent- och marknadsöverdomstolen, ska rätten i stället för det som anges i första stycket bestå av tre lagfarna domare. Detsamma gäller om Patent- och marknadsöverdomstolen har bestått av en lagfaren domare.

Vid beslut om avskrivning av ett ärende som avses i första stycket efter återkallelse och vid undanröjande av Patent- och marknadsöverdomstolens avgörande sedan ansökan återkallats får rätten bestå av en lagfaren domare.

8 § Vid annan handläggning än avgörande av ärenden som avses i 1 kap. 4 § 3 och vid behandling av frågor om prövningstillstånd i sådana ärenden ska Patent- och marknadsöverdomstolen bestå av tre lagfarna domare. En ekonomisk expert får ingå i rätten i stället för en lagfaren domare. Ett prövningstillstånd som inte är begränsat enligt 49 kap. 14 a § första stycket rättegångsbalken får meddelas av en lagfaren domare, om frågan är enkel.

Beredningsåtgärder

9 § I fråga om beredningsåtgärder i sådana mål och ärenden som avses i 1 kap. 4 § 1 och 3 tillämpas 2 kap. 4 § femte och sjätte styckena rättegångsbalken.

Särskilda rättsmedel

10 § Vid prövning av en ansökan om resning, klagan över domvilla eller återställande av försutten tid när det gäller ett mål eller ärende som avses i 1 kap. 4 § 1 ska Patent- och marknadsöverdomstolen bestå av tre lagfarna domare. En teknisk ledamot får ingå i rätten i stället för en lagfaren domare.

Vid prövning av en ansökan om resning, klagan över domvilla eller återställande av försutten tid när det gäller ett mål eller ärende som avses i 1 kap. 4 § 3 ska Patent- och marknadsöverdomstolen bestå av tre lagfarna domare. En ekonomisk expert får ingå i rätten i stället för en lagfaren domare.

11 § Om det ska ingå andra än lagfarna domare i rätten, bestämmer rättens ordförande vilken eller vilka tekniska ledamöter eller ekonomiska experter som ska ingå med hänsyn vilken sakkunskap som behövs och övriga förhållanden i målet eller ärendet.

Förhinder för en ledamot

12 § Om Patent- och marknadsöverdomstolen i ett ärende som avses i 1 kap. 4 § eller i ett mål som avses i samma paragraf 1 eller 3 består av fler än två ledamöter och en av ledamöterna får förhinder sedan huvudförhandling eller motsvarande handläggning har påbörjats, är rätten ändå domför om en av de kvarvarande ledamöterna är lagfaren domare.

Denna lag träder i kraft den 1 september 2016.

På regeringens vägnar

STEFAN LÖFVEN

PETER HULTQVIST
(Justitiedepartementet)

